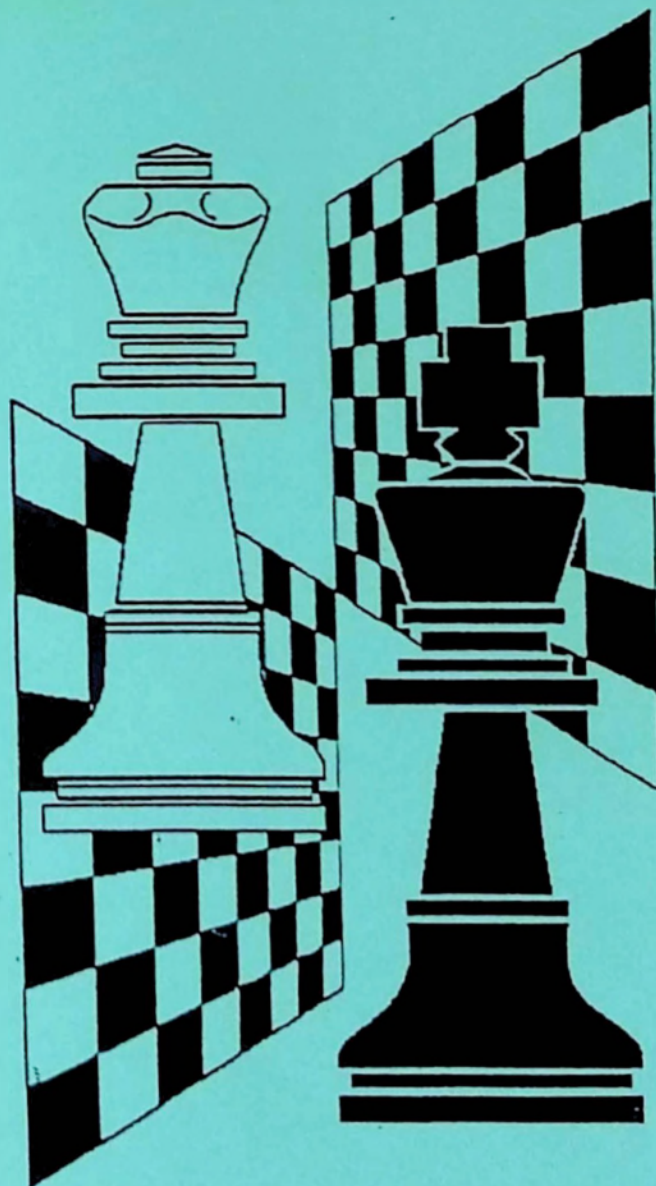

Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

18e jaargang nr. 6
JULI 2002

www.sgstaunton.nl

Inhoudsopgave.	Pagina
Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de redactie. Bestuursmededelingen/Diversen	3
Eindstand interne competitie	4
Wedstrijdprogramma Staunton 1 en Staunton 2	5
Eindstanden NOSBO competitie	6
Individuele prestaties in de NOSBO competitie	7
Koffiehuisschaak!? De partij Lasker-Euwe (1923) met computeranalyse.	8-9
Uit de externe en interne competitie	10-12
Uit de media	12
Koningsgambiet. Theoretische beschouwing over 1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5.	13-15
Marsopgaven	16

Bestuurssamenstelling en speellokaal.

Voorzitter en secretaris a.i.	R.J.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
Penningmeester	H.G.Seijen	Kwikstaartweg 10 Paterswolde	3092994
Interne competitieleider	J.Hovius	Schubertstraat 24	5270729
Jeugdleider	B.Koole	Louise Henriëttestraat 42A	3134434
Redacteur/materiaalcommissaris	P.R.Dijkhuis	Westerse Drift 68, Haren	5349355
Multi Functioneel Centrum		P.C.Hoofllaan 1 9721 JM	5254388
De Wijert/Helpman			

Internet adres: www.sgstaunton.nl

Jaarcontributies:

Senioren: € 72. Gastleden: € 43. Studenten: € 55. Jeugdleden: € 38. Donateurs: € 13.

Schaakkalender.

. 20-24	juli	Toernooi te Gent	
Maandag	19 aug.	Eerste clubavond en 1 ^e ronde interne (rapid) competitie	
Maandag	26 aug.	Eerste clubavond en 2 ^e ronde interne (rapid) competitie	
Maandag	2 sep.	Eerste ronde normale interne competitie	
Vrijdag	6 sep.	Staunton gambiet-toernooi	
Zaterdag	7 sep.	Staunton gambiet-toernooi	
Maandag	9 sep.	Tweede ronde interne competitie. Clubblad verschijnt	
Woensdag	11 sep.	NOSBO ledenvergadering	
Zaterdag	14 sep.	Rapid toernooi S.C.Groningen	
Vrijdag	20 sep.	Eerste ronde Jannes-bokaal te Haren	
Maandag	23 sep.	Algemene ledenvergadering	

Verhuisd: G.Tangarife, Arubastraat 65, 9715 RV. tel: 06-23224315
 R.Bredewold, P.C.Hoofllaan 11, 9752 GA, Haren. tel: 5270868
 T.Rellum, Goeman Borgesiuslaan 81, 9722 RD
 E.Zwerver, M.L.Kingstraat 52, 9728 WJ, tel: 06-20663862

Nieuwe leden

O.A.(Tony) Westerman, Ernst Casimirlaan 50, 9717 AX, Groningen. tel:3120540
 Y.Blom, Neptunus 60, 9602 LM, Hoogezand. Tel. 0598-351851

Van de redactie

Ruim aandacht voor het gambiet-toernooi waarbij de organisatie hoopt dat de Staunton leden hun beste beentje voorzetten en in ieder geval kwantitatief wat beter voor de dag komen als in het recente verleden. Aan het gambiet kan het toch beslist niet liggen. Aan de hand van de inhoud van dit nummer kunt U zich voorbereiden want er is ruimschoots aandacht aan geschonken. Ook aandacht voor de schaakhistorie. De partij Lasker-Euwe uit 1923, die een jaar geleden al was beloofd is uitvoerig geanalyseerd. Het eerste nummer van het seizoen verschijnt op 9 september. Bijdragen inleveren uiterlijk maandagavond 2 september.

Bestuursmededelingen/Diversen

Interne competitie seizoen 2002-2003.

Vooruitlopende op de besluitvorming op de jaarvergadering heeft het bestuur besloten om het seizoen te starten op 19 en 26 augustus met een rapidcompetitie, die meerdere avonden zal omvatten. Dat is mede gedaan omdat we het seizoen niet willen bekorten en er dan nog genoeg – ca 30 - avonden overblijven voor de normale competitie. Het idee is om 6 avonden hiervoor te reserveren en om o.a. te spelen tijdens schoolvakanties. Op een avond speelt men 3 partijen met een half uur speeltijd per persoon per partij. Voelt men er niets voor dan horen we dat op de jaarvergadering. Bij de toelichting voor de agenda komt een uitgewerkt voorstel. De rapid competitie vervangt de K.O. bekerwedstrijd en de inzet is dan ook de Albers-schaal.

Het toernooi te Gent.

Groningen en Gent tussen stad en land.

Groningen en Gent. Op wereldschaal buurgemeenten. Twee steden op gelijke afstand van Amsterdam. Twee studentensteden met een rijke historie. Mooie oude centra met water tot in hartje stad.

Noorderbreedte van maart/april 2002.

Het toernooi begint op zaterdag 20 juli om 14.00 uur (aanmelden tot 13.00 uur) en de 9^e ronde is woensdag van 11.00-15.00 uur. Van Staunton (incl. oud-leden) doen mee in volgorde van rating: Yeb Blom (2003), Gonzalo Tangarife (1987) Joop Hummel (1920), Erwin van Pelt (1829), Piet Mulder (1789), Rob Spaans (1779) Jan Wiggerman (1752), Bram Kruisinga (1700) en Dick Hummel (1682). De redacteur zal op maandag en dinsdag aanwezig zijn om de fraaiste prestaties in ontvangst te nemen. Degene die we eigenlijk al eens hadden verwacht en nu eens hopen te zien is ons erelid Henk van Dijk die daar toch in de buurt woont!

Het Gambiet toernooi op 6 en 7 september in onze huidige speelgelegenheid.

De organisatie is rond. In de invitatiegroep spelen Joris Brenninkmeijer, Sipke Ernst, Erik Hoeksema en Gert Ligterink De verplichte zetten zijn 1.e2-e4,e7-e5; 2. f2-f4, e5xf4; 3. Pg1-f3,g7-g5. dus Koningsgambiet, klassieke verdediging. De eerste ronde wordt gespeeld op vrijdagavond en de tweede en derde op zaterdag. Zie ook een beknopt overzicht van de theorie door Joop Hummel en enkele bijzondere partijen, verzameld door de redacteur.

Clublokaal Haren Ze blijven in de buurt maar verhuizen naar de H.D.Guyotschool (Voortgezet onderwijs aan doven), Rijksweg 63A, tel: 5343622. Het komende seizoen gaat Staunton 1 daar zijn thuiswedstrijden spelen, samen en gelijktijdig met Haren. De eerste clubavond van Haren is op vrijdag 23 augustus, de eerste ronde van de Jannes-bokaal 20 sep.

Zomerschaak in cafe De Evenaar in de Folkingestraat.

Vanaf de eerste woensdag in juli tot en met de eerste woensdag in september.

Rang	Naam	Saldo	#	+	=	-	Bonus
1	Tangarife	187	18	14	0	4	29 Ew (5x), Er(2x), V, A(F)
2	Ebels	167	17	10	4	3	22 Ew(2x), Er(3), A(1)
3	Mulder	153	25	11	8	6	8 Ev (3x), Ew(2x)
4	Wilhelm	152	27	11	8	8	13 Ew, Er (3x), Ev, A(2)
5	Steenis van	151	18	8	4	6	25 Ew (5x), Er(2), A(3)
6	de Wit	150	18	12	2	4	
7	Dijkhuis	142	21	9	6	6	9 Ew, Ev (4), V
8	Damen	137	8	6	1	1	9 Ev, Er, Ew(2x)
9	Grashuis	136	16	7	7	2	
10	Romijn, sr.	136	22	10	5	7	2 V
11	Hummel, J	135	11	6	1	4	16 Ew (4x), Er(2x)
12	Zwerver	131	15	8	3	4	
13	Koole	129	15	8	1	6	6 A(3)
14	Kruisinga	129	26	10	4	12	11 Ew (2x), Ev(2x), A(2)
15	Hovius	124	17	7	2	8	11 V, Ev(2x), Ew(2x), A
16	Valiente	122	10	5	3	2	
17	Schlunke	122	12	5	2	5	10 A, Ew(2x), Er, Ev
18	Davids	120	13	4	6	3	3 A(2)
19	Jan vd Ploeg	119	8	2	4	2	11 Er(2x), Ev, Ew(2x)
20	Dijkstra	118	22	7	4	11	12 Ew(3x), Er, A
21	Seyen	115	23	7	2	14	20 Ew (6x), Ev, A
22	Rellum	114	14	4	4	6	8 Ew(2x), Er
23	Hummel, D	113	11	4	2	5	6 Ev (3x), Ew
24	Romijn, Bjr	110	6	3	1	2	
25	Mostertman	110	6	3	1	2	
26	Swemmer	109	29	9	4	16	8 A, Er, Ew, Ev(2x)
27	Wessels	108	9	2	4	3	3 Er, A
28	Lutter	108	24	7	6	11	
29	Groeneveld	105	22	7	1	14	11 Ew(2x), V, Er, Ev
30	Rietveld	104	24	8	2	14	4 Er, Ev(2x)
1	Vos	102	14	5	1	8	
2	Schreuder	97	9	3	0	6	

De interne competitie van Staunton is weer voorbij. De bovenstaande eindstand is gemaakt na de 37-ste ronde waarbij alle spelers met tenminste 6 partijen zijn opgenomen. Dat waren er dit seizoen toch nog 32.

Gonzalo Tangarife en Theo Ebels bepaalden dit jaar niet alleen de finale van de Albersschaal maar ook de eindstrijd om de titel. In beide gevallen ging de overwinning uiteindelijk naar Gonzalo, die hiermee bij zijn interne debuutjaar meteen de dubbel pakt. Een clubkampioen die zijn strijd lust toonde door dit jaar geen enkele remise te scoren. Hierbij de felicitaties.

Voorstel tot wijziging Albersschaal:

Het oude seizoen is amper voorbij of we kijken al naar het nieuwe. In dit nieuwe seizoen willen we voorstellen om te gaan beginnen met een gewijzigde opzet van de Albersschaal. Geen knock-out systeem meer, maar in totaal zes avonden met rapidschaak. En rapidschaak is dan 25 minuten per persoon per partij. Per avond worden er drie partijen geschaakt. Over de zesavonden wordt dan een laddercompetitie bijgehouden (net zoals bij de interne competitie) en de winnaar van deze laddercompetitie wint de schaal.

De bedoeling is om de nieuwe competitie te starten met twee ronden rapidschaak, dit betekent de 19 en de 26 augustus. De overige 4 ronden kunnen worden bepaald zodra het speelschema van het derde team bekend is.

Tot ziens in het nieuwe seizoen:

Jan A. Hovius

Wedstrijdprogramma Staunton 1 en Staunton 2.

28 september	Staunton – Drachten		
2 november	Van der Linde – Staunton	Ma 21 oktober	Staunton 2 – Bedum
23 november	Staunton – Philidor 2	Ma 18 november	Staunton 2 – Morphy's Law
14 december	Groningen 3 – Staunton	Di 10 december	Groningen 6 – Staunton 2
1 februari	Staunton – SISSA	Ma 20 januari	Staunton 2 – Lewenborg 2
22 februari	ZSG (Zwolle) – Staunton	Di 18 februari	Ten Boer – Staunton 2
15 maart	Staunton – Sneek	Ma 10 maart	Staunton 2 – Z!
12 april	Unitas 2 – Staunton	Di 1 april	Delfzijl – Staunton 2
10 mei	Haren – Staunton		

Omdat behalve Kampen ook Hoensbroek zich terugtrok uit de KNSB competitie promoveert behalve Philidor 3 ook Unitas 3 naar de KNSB. Waarschijnlijk is het niet van invloed op de 3^e klasse A omdat verwacht mag worden dat de beide Unitas teams zullen worden verdeeld over 3A en 3B (dus misschien Unitas 3 in 3A) maar het zal wel van invloed zijn op het programma van Staunton 2 omdat de extra plaats in de NOSBO promotieklasse zal gaan naar Lewenborg 2.

Aanwinsten van de Centrale bibliotheek www.obgron.nl

WATSON, John.	Secrets of modern chess strategy
SILMAN, Jeremy	Reassess your chess workbook: how to master chess imbalances
SANAKOEV, Grigory	World champion at the third attempt
GUTMAN, Lev	4..Qh4 in the Scotch game
PONGO, Istvan	Obtaining a decisive material advantage

Van Gruno tot Giro. Sportstad Groningen.

Op 6 mei, 2 uur voor de moord, werd het eerste exemplaar van dit boek aangeboden door de auteur Beno Hofman aan burgemeester Wallage. Het boek pretendeert niet een geschiedschrijving te zijn van de sport in de stad, maar releveert een aantal hoogtepunten op sportief gebied die ook grote belangstelling genoten buiten de tak van sport. Het is om deze reden dat het Staunton-wereldschaaktoernooi in 1946 en het "overgrootmeester" toernooi in 1996 een grote plaats innemen in dit boek, naast o.a. het Europees schaatskampioenschap in 1905, het landskampioenschap voetbal in 1920 van Be Quick, de wedstrijd F.C.Groningen -Inter Milaan in 1983 en de 4-mijls loop. Maar liefst 7 pagina's inclusief vele foto's kan men aanschouwen, vanaf de foto uit 1907 met de leden en de foto uit 1996 met burgemeester Ouwerkerk, voorzitter Piet Mulder en de schakers Szabo, Najdorf en Guimard.

Oplossingen Marsopgaven.

- 1). 28. Lg7+, Txf7; 29. Tc8+, Tg8; 30. Dg4 etc.
- 2). Met 27. Txf6 en nu: A: 27..Txf6; 28. De5, Kg7; 29. Le4 en vervolgens h6+.
B: 27..Dxf6; 28. Txf6, Txf6; 29. De5, Kg7; 30. Le8!
- 3). Op direct 11..c4 zou 12. Pxf7, Kxf7; 13. Dxe6+, Kxe6; 14. Pg5 mat gevolgd zijn.
- 4). Er volgde 44. e5!, dxe5. (ook na 44..fxe5; 45. f6!, Dxf6; 46. Dg4+ gevolgd door 47. Le4 is het uit) 45. d6!, c5; (45..cxd6; 46. c5) 46. Le4, Dd7; 47. Dh6! Dwingender dan 47. Dxd4+ 1-0.

EINDSTANDEN NOSBO COMPETITIE.

Prom. klasse	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	m.p.	b.p.
1 Staunton P	xx	1	4	6½	6	4½	4½	6	7	4½	15	44
2 Unitas 3	7	xx	3½	3	5	5½	6	5	5½	5	14	45½
3 Spasski's	4	4½	xx	4½	5	3½	2	6½	6½	6	13	42½
4 SISSA 2	1½	5	3½	xx	3½	5	4½	5	5	6½	12	39½
5 Haren 2	2	3	3	4½	xx	5½	4	4½	4½	5	11	36
6 HSP	3½	2½	4½	3	2½	xx	5½	3½	6	5	8	36
7 Groningen 5	3½	2	6	3½	4	2½	xx	4½	4	5½	8	35½
8 Assen	2	3	1½	3	3½	4½	3½	xx	5½	7	6	33½
9 Roden D	1	2½	1½	3	3½	2	4	2½	xx	5	3	25
10 Groningen 6D	3½	3	2	1½	3	3	2½	1	3	xx	0	22½

Klasse 2B	1	2	3	4	5	6	7	8	m.p.	b.p.
1. Z! P	xx	5	4	4	5	4½	5½	4½	12	32½
2. Lewenborg 2	3	xx	5	4½	1½	6½	7½	7	10	35
3. Bedum	4	3	xx	5	5	6½	4	5	10	32½
4. Staunton 2	3½	3	3	xx	5	6	5	4½	9	31
5. Ten Boer	3	6½	3	3	xx	3	4	4	4	26½
6. Morphy's Law	3½	1½	1½	2	5	xx	6	3½	4	23
7. Leek D	2½	½	4	3	4	2	xx	5	4	21
8. Unitas 5 D	3½	1	3	3½	4	4	3	xx	3	22½

Klasse 3A	1	2	3	4	5	6	7	m.p.	b.p.
1. Bedum 2 P	xx	5½	2½	5½	4	4½	5½	10	27½
2. Staunton 3 P	½	xx	3½	3½	5	4	4½	10	21
3. Roden 3	3½	2½	xx	2	3	4	4½	7	19½
4. Leek 2	½	2½	4	xx	3	2½	4	5	16½
5. Wapen/Brussel	2	1	3	3	xx	4	3	5	16
6. Lewenborg 4	1½	2	2	3½	2	xx	3	3	14
7. Groningen 9	½	1½	1½	2	3	3	xx	4	21

Ratings.

In de promotieklasse had Unitas 3 een rating van 1922. Op de tweede plaats kwamen de Spasski's met 1887 en pas daarna Staunton met 1824, iets meer dan SISSA 2 en Groningen 5 met 1811. De degradant, Groningen 6 was het enige team met een rating in de 1600 (1645).

Staunton 2 eindigde op de plaats die het qua rating ook toekwam. Na een enerverende laatste ronde kwam alles op zijn (rating)pootjes terecht. De rating van kampioen Z! was de hoogste met 1746 en dat komt overeen met die van Assen die met dit aantal in de promotieklasse net niet degradeerde. Staunton 2 had een rating van 1699 en daarmee hoor je vooralsnog niet thuis in de promotieklasse.

Resultaten in de externe competitieIndividuele resultaten eerste team.

	HSP		SISSA 2		Roden		Gron.5			pt.	%
	Haren2	Gron.6	Spasski's	Assen	Unitas3						
Tangarife	1	1	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	0	6 $\frac{1}{2}$	72
Ebels	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	-	5 $\frac{1}{2}$	69
J.Hummel	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	-	6	75
Van Steenis	1	$\frac{1}{2}$	0	1	-	1	0	1	-	4 $\frac{1}{2}$	64
Damen	-	0	1	1	0	1	1	$\frac{1}{2}$	1	5 $\frac{1}{2}$	69
Wilhelm	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	3	33
Seijen	1	1	1	1	1	1	1	0	0	7	78
V.d.Ploeg	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	1	1	1	0	4 $\frac{1}{2}$	56
Dijkhuis	0								0		
Koole					$\frac{1}{2}$						
Davids									0		
Hovius									0		

Individuele resultaten tweede team.

	Lewenb.2		Z!		Ten Boer			pt.	%
	Bedum	MorphyLaw	Unitas 5	Leek					
Dijkhuis	0	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	1	3	43
Mulder	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	0	0	3	43
Kruisinga	1	1	-	0	-	0	1	3	60
Zeevaarder	0	0	1	$\frac{1}{2}$	1	1	0	3 $\frac{1}{2}$	50
D.Hummel	0	0	1	0	1	1	-	3	50
Luhrman	1	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	59
Hovius	0	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	4	57
Dijkstra	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	5	71
Wessels		$\frac{1}{2}$							
Swemmer			1		$\frac{1}{2}$				
Zwerver							1		

Individuele resultaten derde team.

	Gron. 9		Roden 3		Bedum 2		punt	%
	Lewenb.4	W.Brussel	Leek 2					
Schlunke	1	1	$\frac{1}{2}$	1	-	0	3 $\frac{1}{2}$	70
Jacobs	0	1	1	1	1	-	4	80
Swemmer	1	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	0	3	50
Groeneveld	1	1	$\frac{1}{2}$	1	0	0	3 $\frac{1}{2}$	59
Rellum	1	1	1	-	1	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	90
Rietveld	0	0	-	0	-	0	0	0
Mooy			1	$\frac{1}{2}$	1	0	2 $\frac{1}{2}$	
Meijer					0		0	

Lasker, het meest veelzijdige genie dat de schaakwereld gekend heeft. (2)

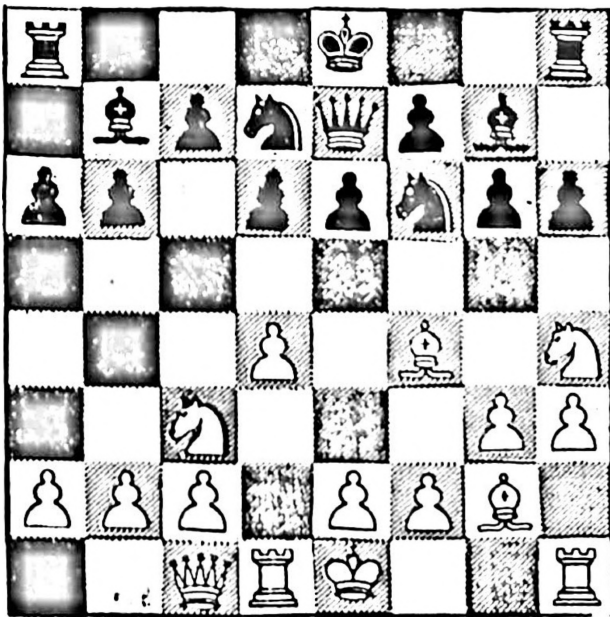
Een jaar geleden publiceerden we een partij Lasker-Capablanca, gespeeld in 1914 in Sint-Petersburg. Lasker werd in de analyse van die partij door Tarrasch –in alle vriendelijkheid- beschuldigd van hekserij. Hij had zelfs Capablanca op het verkeerde been gezet. Zoals toen ook al gesteld, er is over Lasker veel onzin beweerd maar hij erkende dat hij niet alleen tegen het bord speelde maar dat de tegenstander ook een factor was. Zijn uitspraak: *de beste zet is die welke de tegenstander het onaangenaamst vindt*, is authentiek. Elders in dit nummer in een bijdrage over Unitas komt dit ook aan de orde. Onderstaande partij is de eerste partij van Euwe tegen Lasker uit 1923. Euwe (geb. 1901) was toen nog geen topper; hij was zoals we dat nu zien, een laatbloeiër. Zoals ook al eens door Hans Lührman is gesteld had hij geen “leeftijdgenoten” waarbij de verschrikkingen van de eerste wereldoorlog en de verliezen aan miljoenen jonge levens een rol zullen hebben gespeeld. In 1922 had hij meegedaan aan het grote internationale toernooi in Londen, waar hij van de 16 deelnemers 11^e werd. Dat was erg matig, zelfs al was behalve Lasker de volledige wereldtop aanwezig. (Capablanca, Aljechin, Vidmar, Rubinstein, Bogoljubow, Reti, Tartakower etc. in volgorde van eindrangschikking.) Nu was Nederland na de eerste wereldoorlog een oase van rust en welvaart met een sterke gulden waar veel grootmeesters kwamen en daar profiteerde Euwe indirect van zoals dat ook nu nog het geval is met Nederlandse topschakers, want ik las dat Timman volgend jaar om erg veel geld in Ermelo een korte match tegen Kasparov gaat spelen en daar heeft hij qua plaats op de wereldranglijst helemaal geen recht op. Euwe zijn volgende grote toernooi was Mährisch-Ostrau in 1923. Daar waren Capablanca en Aljechin afwezig maar Lasker was voor het eerst na zijn nederlaag tegen Capablanca in 1921 weer van de partij en vierde een grandioze come-back, die met groot enthousiasme door de schaakwereld werd begroet.. Hij mag dan geen wereldkampioen meer zijn, hij speelt nog wel als een wereldkampioen, was de algemene opinie. Euwe deed het hier in een veld van 14 deelnemers aanzienlijk beter; na Lasker, Réti, Grünfeld en Selesniew werd hij samen met Tartakower vijfde. De partij tegen Euwe is in een ander opzicht typerend voor Lasker. Hier geen hekserij maar een ander “verwijt”, koffiehuis-schaak Men kan zich voorstellen dat Euwe enige jaren later beweerde dat je Lasker kunt bewonderen maar er niets van kan leren. Overigens zijn in de biografie van Hannak vijf winstpartijen van Lasker uit dit toernooi opgenomen, die tegen Tarrasch, Bogoljubow, Réti, Wolf en Tartakower en dat zijn wel partijen uit één stuk met normale openingen, totaal anders dan wat hieronder volgt. Analyses (*aantekeningen* dekt de lading beter) zijn van Teichmann uit het toernooiboek, van Fritz-5 en daarna hebben Hans Lührman, Menno van Steenis en de redacteur ook nog eens alles gewikt en gewogen. Lasker heeft wit.

1.d4,Pf6; 2. Pf3,g6; 3. Lf4,Lg7; 4. Dc1,h6. Een sterk antwoord, al geef je de korte rochade voorlopig op. 5. h3,b6; 6. Pc3,Lb7; 7. Dd2. Nu zwart geen Pe4 meer kan spelen een logische zet. Maar inmiddels heeft zwart e4 verhinderd. 7..a6; Euwe heeft nu 7 zetten gedaan zonder een centrumpion aan te raken. Zo bont maakte zelfs Réti-himself het niet. Toch kan ook deze zet de toets der kritiek doorstaan; veld b5 wordt ontoegankelijk gemaakt voor het paard, dit in samenhang met de loper op f4. 8. Td1,e6; 9. Dc1. Diepzinnigheid of een zet uit verlegenheid? Veld d2 wordt vrijgemaakt voor de loper. Betere zetten zijn er in ieder geval niet. Na 9. e3 kan zwart kort rocheren en op 9. g3 kan heel goed 9..g5 volgen. 9..d6; 10. g3,Pbd7; 11. Lg2,De7; 12. Ph4. Wat wil je nog meer als zwartspeler. Een mooie stelling die harmonie uitstraalt terwijl de witte stukken wat rommelig door mekaar staan. Zie diagram 1. 12..Lxg2. Hierover lopen de meningen uiteen. Een fout is het zeker niet maar de meerderheid geeft de voorkeur aan 12..0-0-0; 13. Lxb7+, (gedwongen) Kxb7. 13. Pxd2,e5; 14. Dxe5,dxe5; 15. Le3,De6? Teichmann merkt op dat ook wit nu niet meer kan rocheren maar prefereert 15..0-0-0. Die opinie wordt algemeen gedeeld. Het verhinderen van de witte rochade is niet erg belangrijk, de dame staat op e7 beter, verhindert daar b2-b4. Menno stelt dat Euwe 3. Lf4? heeft weerlegd en dat is een wel zeer vergaand compliment.

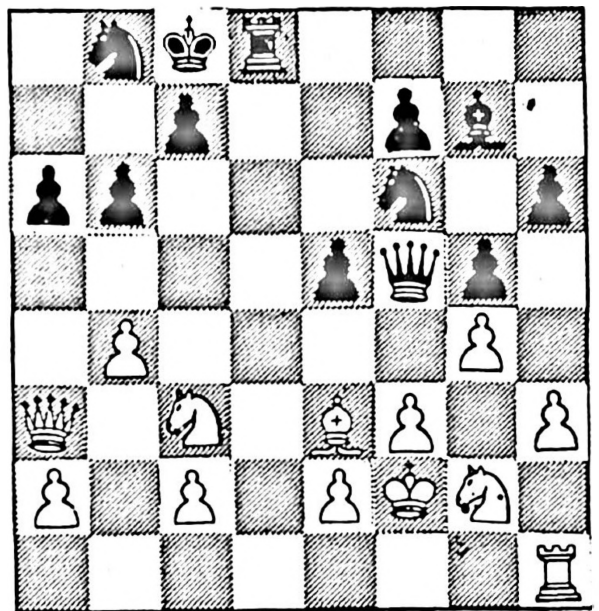
Het verloop van de partij bevestigt de juistheid van het vraagteken maar de zwarte stelling kan een stootje verdragen. 16. f3,0-0-0; 17. Kf2,g5. Als voorbereiding voor e5-e4 een nuttige zet maar het omspelen van de loper van g7 naar c5 of b4 kwam zeker in aanmerking, evenals Kb7. Zie ook de opmerking bij zwarts 12^e zet.. 18. b4. Wit neemt het initiatief. 18..Pb8. Het paard stond op d7 niet goed en staat nu verdedigend goed opgesteld. 19. Da3,Txd1; 20. Pxd1,Df5? Voorbereiding van een fout, aldus Teichmann. In ieder geval is de zet aanvechtbaar want er zijn betere zoals 20..Td8, Lf8 en Pd5. Met de tekstzet gaat Euwe uit op pionwinst en speelt daarbij in ieder geval Lasker in de kaart. Iedereen was het er echter over eens dat de zet niet verliezend is. 21. Pc3,Td8; 22. g4. Zie diagram 2. 22..Dxc2?! Dat lokte Lasker uit maar zo erg giftig is die pion nu ook weer niet. Toch zullen de meeste spelers vanaf dit moment de witte stelling in een wedstrijdpartij met beperkte bedenktijd prefereren. 23. Tc1,Dg6; 24. b5,a5? Ook hier was 24..Kb7 beter zoals de computer die ook niet bang was voor het nemen van de pion op c2 aangaf. De tekstzet maakt een aantrekkelijke combinatie mogelijk. 25. Lxb6!,Pxc4+. Het enige; het offer mag vanwege 26. Pd5+ niet worden aangenomen. 26. hxc4,Dxb6+; 27. Kf1,h5? Zinloos geweld. Met tempowinst had zwart met 27..Lf8 zijn onwerkzame stuk naar een goede diagonaal kunnen brengen. 28. Db3!, Dreigt Pa4 waardoor zwart geen tijd krijgt om op g4 te nemen. 28..De6; 29. Dxe6,fxe6; 30. gxf5 en nu is het een kwestie van pure techniek geworden en daarin waren in die tijd Lasker en Capablanca iedereen de baas. Euwe gaf na 65 zetten op.

Op zo'n schlemielige manier verloren velen van Lasker. De *Oberschwindler* schijnt Spielmann eens beweerd te hebben en hij kon er over meepraten. Dat het net iets anders lag, beseft hij trouwens wel. Euwe leed in 1934 en 1936, toen hij op zijn top was, nog twee nederlagen tegen Lasker, die toen tot de 65+ categorie behoorde.

1. Lasker – Euwe Na 12. Pf3-h4

2. Lasker-Euwe Na 22. g3-g4

Tangarife- Van Steenis. 31..De4-h1+; 32. Kxh1,gxf2; 33. Lg2,hxg2 mat. Anders Tg1 mat.

Uit de externe en interne competitie.

Zoals beloofd, hierbij de enige overwinning in de slotwedstrijd tegen Unitas 3, die roemloos met 7-1 verloren ging, een kampioen onwaardig al waren we dan ook door verschillende omstandigheden nogal verzwakt. De analyses zijn van de winnaar.

Wit: L.J.A.Damen. Zwart: M.K.de Vrieze

1.e4,e6; 2. d3,d5; 3. Pd2,Pf6; 4.f4. Deze ezel stoot zich twee keer aan dezelfde steen. Na mijn partij tegen P.Groot (interne schaakclub Almere, 8-12-1997) had ik mij voorgenomen voortaan 4. e5 te spelen. *(Met de tekstzet is in ieder geval niets mis. Dat kon ik niet zeggen na afloop van mijn mini-partij met wit tegen Piet Mulder zo'n 10 jaar geleden waar het vervolg was: 4. g3,Lc5; 5. Pf3?,dxe4; 6. dxe4,Pg4 en zeer snel 0-1 – redacteur).* 4..dxe4; 5. dxe4,Lc5; 6. Ld3, Dd4. Ziet er gevaarlijker uit dan het is. *(Sterker, zo'n meevaller hadden wij, de andere 7 teamleden, helaas niet –redactie)* 7. Df3,De3+; Na 7..Pc6 komt 8. Pb3 en 7..Pg4 is hier niks want die sla je er gewoon af. 8. Pe2,Pc6; 9. Pb3,Dxf3,10. gxf3, Le7; Nu begint een nieuwe partij. *(maar wel één waarin wit meer voordeel heeft dan in de officiële beginstand, hij heeft een sterk centrum, de open g-lijn, zwart staat gedrongen en heeft geen tegenspel – redactie)* Zie diagram 1. 11. c3, Ld7; 12. Le3,0-0-0; 13. 0-0-0,e5; 14. Lc4,Thf8. Beter 14..Le6. 15. Thg1,Pe8; Zwart laat zich opsluiten. 16. Ld5,exf4. Beter 16..f6. 17. Lxf4,f6; 18. Ped4,Pe5; Nu gaat het vanzelf. 19. Pe6,Lxe6; 20. Lxe6+,Kb8; 21. Txd8+,Lxd8; 22. Pc5,Le7. Lijkt de zaak te redden; beter is echter 22..b6; 23. Td1,Pd6; 24. Lxe5,bxc5; 25. Lxd6,cxd6; 26. Txd6 en zwart leeft nog een beetje. 23. Td1,b6; 24. Pd7+,Pxd7; 25. Txd7,g5; 26. Lg3,Lc5; 27. Td8+,Kb7; 28. Lc8+,Kc6; 29. Ld7+,Kb7; 30. Txe8. 1-0.

De laatste ronden werden gelukkig ook dit jaar weer goed bezocht en het zomerweer bevordert nogal eens snelle beslissingen. Hierbij eerst twee kortsluitingen vanuit de opening.

Wit: Paul Wilhelm. Zwart Theo Ebels. 1.d4,d5; 2. c4,c6; 3. Pf3,Pf6; 4. Pc3,dxc4; 5. e4. Een scherp gambiet, de Geller-variant, niet te verwarren met de Noteboom-variant, 3..e6; 4. Pc3,dxc4; en het Botwinnik systeem 4..e6; 5. Lg5,dxc4. Dit geeft al aan dat het om een zeer ingewikkelde materie gaat, zoals ook al recent werd aangetoond in twee "Noteboom" voorbeelden van Dick Hummel. Diegene die het allemaal precies weet heeft al minimaal een half punt binnen, al is dat overigens vrijwel onmogelijk. In alle gevallen gaat het er om dat wit in het centrum en/of de koningsvleugel de beslissing moet forceren anders geeft de pionnen-meerderheid van zwart op de damevleugel de doorslag en dat is precies wat er hier gebeurt. 5..b5; 6. e5,Pd5; 7. a4,Lf5. De zet van Flohr. Euwe geeft 8. axb5,Pb4; 9. Lxc4! Pc2+; 10. Ke2,Pxa1; 11. Da4 met sterke aanval voor wit en de DDR-reeks gaat nog 8 zetten verder en merkt dan op dat zwart materiaalverlies niet kan voorkomen. Conclusie: een prima antwoord van zwart want die zettenreeks kent of vindt men tot rating 2200 en misschien nog wel hoger niet. 8. Pxd5?? Onbegrijpelijk; na het vanzelfsprekende antwoord 8..Dxd5 kan zwart zijn pluspion eenvoudig verzilveren. 9. Pg5 Bederft niets. 9..h6; 10. Df3,e6; 11. Dxd5,exd5; 12. Pf3,a5 en wit geloofde het wel.0-1.

Wit: Henk Seijen. Zwart: Poppe Dijkhuis. 1. e4,c5; 2. Pf3,Pc6; 3. d4,cxd4; 4. Pxd4,g6; 5. Le3,Pf6; 6. Pc3,Lg7; 7. Lc4,d6; 8. f3,0-0; 9. Dd2,Pd7; 10. h4! Zo snel mogelijk met de koningsaanval beginnen. Rocheren heeft hier geen haast. 10..Pb6; 11. Lb3,Pa5; 12. De2. Om Pc4 te verhinderen wordt in dit soort stellingen als regel 12. Dd3 gespeeld maar met de tekstzet is niets mis. 12..Pxb3; 13. axb3. Wit is één van zijn mooie lopers kwijt maar dat heeft zwart tijd gekost. 13..a6. Na afloop bleek dat 13..d5 sterker is maar de tekstzet bevat een eenvoudige dreiging. Zie diagram 2. 14. h5?? Na 14. f4 of vooral 14. Df2! zou zwart moeilijk staan bij gebrek aan tegenspel. 14..e5. Wit geeft het op; het paard kan nergens heen.

Ook de partij tussen *Poppe Dijkhuis* (wit) en *Joop Hummel* was bepaald niet vlekkeloos. Wit liet een vork toe maar zwart oogste op zo'n zorgeloze manier dat wit het stuk met winnend voordeel terug kreeg. In diagram 3 had zwart na 30. Tc1-c2! kunnen opgeven maar na het gespeelde 30. Tc1-g1? sleepte hij nog een half punt uit het vuur. Overigens was het weer eens toeschouwer Enno Scheffer die na afloop beide spelers op deze misser attendeerde.

Iets heel bijzonders uit de partij die *Menno van Steenis* met zwart speelde tegen zijn opvolger als clubkampioen, *Gonzalo Tangarife*. De witspeler nam zijn kansen onvoldoende waar en ging ten onder in een koningsaanval. In diagram 4 waren de laatste zetten 30. Tf1-f2, g4-g3; 31. Le2-f1 en nu nam zwart eerst op f2 en daarna op d8 en de winst gaf geen problemen meer. In de analyse van de partij samen met Hans Lührman en Oom Frits-5 gaf de laatste aan dat zwart vanuit de diagramstelling mat in 3 zetten geeft. Een stelling die niet misplaatst zou zijn in een schaaknovelle of in *The defense* van Nabokov. Omdat de lezer het zal betreuren direct het antwoord te zien vindt U dit elders in dit nummer.

Diagram 1. Na 10..Lc5-e7
Damen - De Vrieze (Unitas 3)

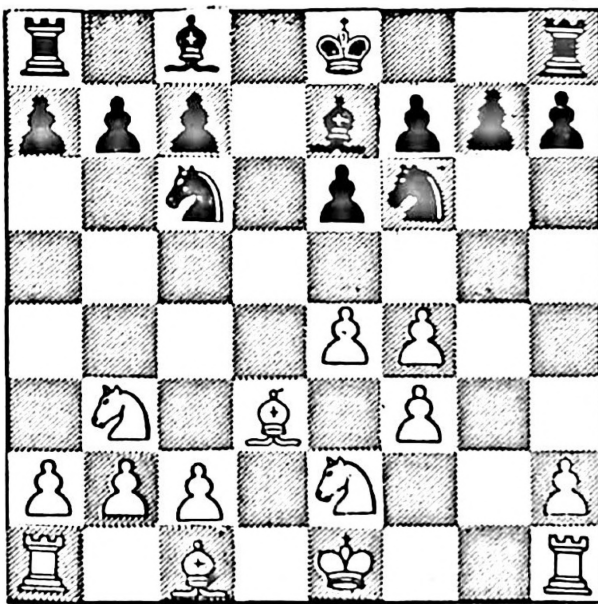

Diagram 2. Na 13..a7-a6
Seijen-Dijkhuis

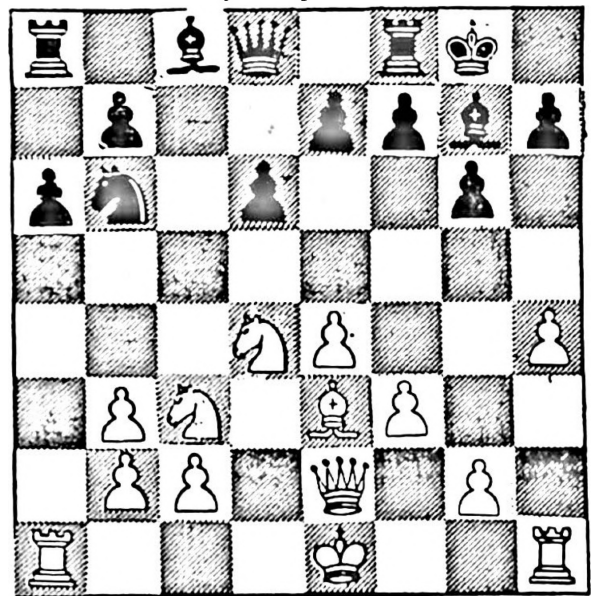

Diagram 3. Na 29..Tb8-b2
Dijkhuis-J.Hummel

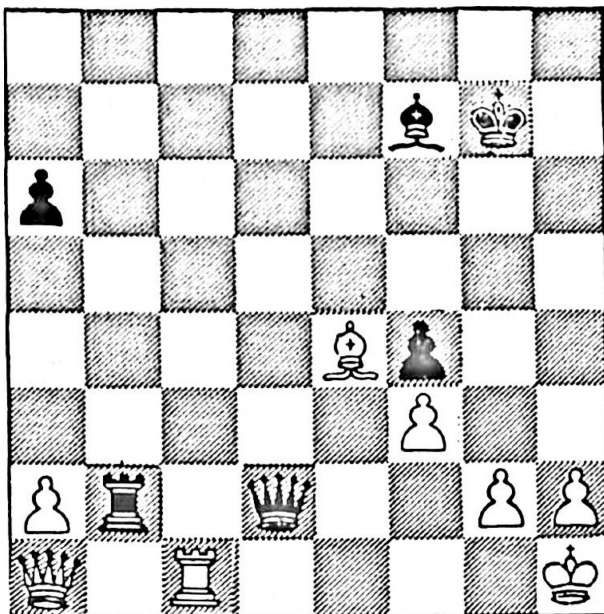
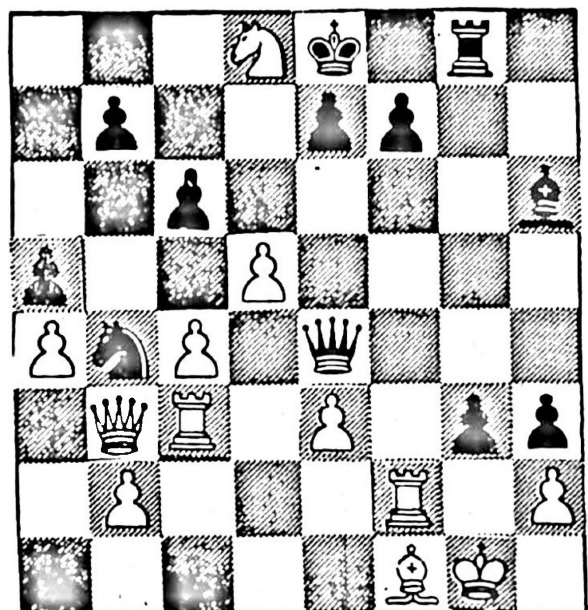

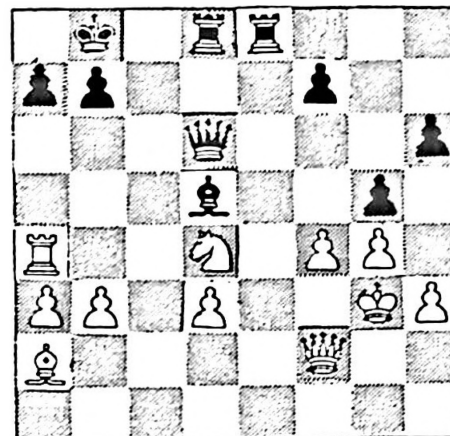
Diagram 4. Na 31. Le2-f1
Tangarife-Van Steenis

Tot slot een fragment uit de zo desastreus verlopen wedstrijd van Staunton 3 tegen Bedum 2 waaruit slechts een half punt werd gescoord. Dat er niet in alle gevallen sprake was van een slechte stellingsopbouw maar dat er in de afwerking, c.q. tijdnood wat mis ging bewijst het volgende fragment.

Wit: A. van den Berg. Zwart: H. Mooij. Commentaar van de verliezer (zie het diagram hiernaast)

Wit had hier 28. **Tc4-a4** gespeeld. Zwart, als gewoonlijk al weer in tijdnood, antwoordde klakkeloos met 28.. **Ld5-c6?** en werd verrast door 29. **Pd4-c6+, Dd6xc6**; 30. **Df2xa7+** gevolgd door 31. **Ta4-c4**. Weliswaar ging de loper op a2 nog geforceerd verloren en werd het twee torens tegen dame en een paar pionnen, maar uiteindelijk gaven die witte pionnen de doorslag: 1-0.

Zwart had op de 28e zet iets veel beters gehad, namelijk 28.. **g5xf4+**. 29. **Dxf4** kan nu onmiddellijk worden afgestraft door 29.. **Te3+!**. Het is dan snel uit, ook na 30. **Kh4, Dxf4**; 31. **Pc6+, Lxc6**; 32. **Txf4, Tdxd3** enz. 29. **Kh4** (in plaats van **Dxf4**) gaat natuurlijk helemaal niet vanwege 29.. **Df6+** en mat op de volgende zet.

Het enige is dus 29. **Kg3-h2**, waarna Zwart kan voortzetten met 29.. **f4-f3+**. Het beste lijkt dan nog 30. **Kh2-g1**. Op 30. **Kh1** volgt namelijk 30... **Te1+**; 31. **Dxe1, f2+** enz. Op 30. **Dg3** zou volgen 30.. **Te2+**; 31. **Pxe2, fxe2**, enz.

Maar ook na 30. **Kh2-g1** kan Zwart snel winnen door 30.. **Td8-c8**. Nu helpt 31. **Pc6+** gevolgd door 32. **Da7+** natuurlijk niet...

Jammer! (en dan te bedenken dat de goede zet ook nog een schaakzet was – redacteur)

Uit de media. Unitas-nieuws. Jan Wedeven duikt in de schaakhistorie.

Met genoeg maar uiteraard met een kritische instelling las ik de historische beschouwing van Jan Wedeven in Unitas-nieuws no. 4 over Tarrasch, Steinitz en Lasker. Een aardig verhaal maar je moet oppassen met je bronnen; denk slechts aan het verhaal van Jan Timman over Euwe in het Schaakmagazine van mei 2001, dat van onzin aan elkaar hangt. Wedeven beweert o.a. dat Lasker na zijn WK-match tegen Steinitz in 1894 acht Europese toernooien achter elkaar won en dat klopt niet. Een beetje kenner weet dat het fameuze toernooi van Hastings 1895 werd gewonnen door Pillsbury! Lasker werd "slechts" derde, na Tschigorin. Zelfs tegen Botwinnik en Flohr heeft hij nog gespeeld, stelt Wedeven terecht maar daar dient voor de goede orde Euwe aan te worden toegevoegd tegen wie hij een 3-0 score opbouwde. Verder was Lasker als jood niet alleen slachtoffer van het Hitler regime in 1933 maar ook was hij zwaar getroffen door de eerste wereldoorlog. Hij had gegokt op een Duitse overwinning en wat erger was, ook op de Duitse mark die na de oorlog niets meer waard was. Tegen die achtergrond moet men ook de in die tijd opzienbarende financiële eisen van Lasker zien (minimaal 11000 dollar) voor zijn match op Cuba in 1921 tegen Capablanca. Al zijn "pensioenopbouw" was hij kwijt, in financieel opzicht moest hij opnieuw beginnen. Interessant is ook hetgeen Lasker zelf daarover beweert in zijn *Mein Wettkampf mit Capablanca* Hij waarschuwde zijn collega's voor hetgeen Kieseritzki, Zukertort en Mackenzie (hongerdood) en Steinitz en Pillsbury (verkommerd in een inrichting voor geesteszieken) was overkomen. Dat was voor hem een schrikbeeld.

Nu de naam Jan Wedeven hier toch valt, even tijd voor een aardig verhaal in het toernooiboek van Zandvoort 1936 dat binnenkort op de achterpagina aandacht krijgt. Daarin geeft de auteur, Hans Kmoch, bij de bespreking van de partij Euwe-Landau het volgende commentaar. Hij heeft het over de in die partij gespeelde Tartakower-variant van het damegambiet (h6 en b6) en stelt voor deze variant de naam *gereformeerd streng-orthodox* te geven.

Het komende gambiettoernooi. Koningsgambiet.

In 1989 waren de zetten 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3 voorgeschreven. Op advies van onze sponsor New in Chess is daaraan nu de zet 3..g7-g5 toegevoegd. Het volgende kan nu niet meer gebeuren. 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3,d5; 4. exf4,Pf6 remise. (Henk Bruin-Yge Visser, laatste ronde) Nu is dit natuurlijk niet zo relevant maar wel is 3..d5 een manier om het koningsgambiet te weigeren en de partij in een wat rustiger vaarwater te leiden en dat is nu juist niet de bedoeling. Van de 6 partijen in de invitatiegroep kwam echter deze zet wel 3x op het bord. Slechts één keer werd gekozen voor het klassieke antwoord 4..g7-g5. Verder kwam één keer 3..Pf6 en één keer 3..h6 op het bord.

Wit kan op verschillende manieren reageren op 3..g7-g5 waarbij namen uit zeer oude tijden als Muzio, Salvio, Rosentreter en Kieseritzki aan de orde komen. Een beknopt overzicht van de theorie voor de gewone clubschaker volgt hierna van de hand van Joop Hummel. Daaruit volgt dat het verstandig is vooraf keuzes te maken anders loopt men de kans verrast te worden met een kansloze nederlaag als resultaat. Allereerst volgen hier twee partijen van theoretisch belang uit de jaren '90 en daarna enkele bekende spektakelstukken uit de schaakliteratuur.

Short-Shirov. 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3,g5; 4. h4,g4; 5. Pe5,d6; (Euwe geeft op 5. Pe5 liefst 8 mogelijke antwoorden, 5..Pf6, 5..Lg7; 5..De7, 5...Pc6, 5..Le7, 5..d6, 5..d5 en 5..h5. Ga er maar aan staan.) 6. Pxd4,Pf6; 7. Pf2?! (in de DDR-reeks aangegeven met de opmerking dat Keres 7. Pxf6+ aanbeveelt) 7..Pc6?! (hier wordt 7..Tg8 aangegeven) 8. d4,Lh6; 9. Le2,De7; 10. Pc3,Ld7; 11. Lf3,0-0-0; 12. a3?,Pxe4; 13. Pd5,De8; 14. 0-0,f5; 15. c3,Tg8; 16. Tel,Df7; 17. Lxf4,Lxf4; 18. Pxf4,Pe7; 19. Pxe4,fxe4; 20. Txe4,d5; 21. Db3,Tdf8; 22. Txe7,Dxe7; 23. Pxd5,Dxh4; 24. Pe3,c6; 25. Tfl,Dg5; 26. c4,Te8; 27. Pd1,Dh4; 28. d5,Dd4+; 0-1.

De Wit-Van der Sterren. 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3,g5; 4. h4,g4; 5. Pe5,Pf6; 6. d4,d6; 7. Pd3,Pxe4; 8. Lxf4,Lg7; 9. c3,0-0; 10. Pd2,Te8; 11. Pxe4?,Txe4+; 12. Kf2,c5!; (dit zou wel eens een belangrijk nieuwtje kunnen zijn. Euwe geeft 8..De7 als hoofdvariant en stelt dat het hier gespeelde 8..Lg7 tot nadeel leidt via 12..Df6. In Schaaknieuws 1994/44 wordt aangegeven dat 12..c5 winnend is) 13. dxc5,dxc5; 14. Dd2,c4; 15. Pb4,Db6+; 16. Kg3,Le6; 17. Pd5,Dc5; 18. Td1,Pc6; 19. b4,cxb3; 20. axb3,Td8; 21. c4,Txf4. 0-1. (Overigens dient men te bedenken dat "Euwe" hier staat voor mijn openingsboek uit 1962 – redacteur).

Dan nu enkele van de meest bekende spektakelstukken met 3..g7-g5 zonder commentaar.

Steinitz-Wilson, Londen 1862. 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3,g5; 4. h4,g4; 5. Pe5,Pf6; 6. Lc4,d5; 7. exd5,Ld6; 8. d4,Ph5; 9. Lb5+?,(0-0!) Kf8?;(9..c6!) 10. 0-0,Dxh4; 11. Lxf4,g3; Lh6+,Kg8; 13. Tf3,Dh2+; 14. Kfl,Dh1+; 15. Ke2,Dxg2+; 16. Ke3,f6; 17. Lc4!,fxe5? 18. Tf8+,Lxf8; 19. d6+,Le6; 20. Lxe6 mat.

Muzio-gambiet. Moser-Hardings, Canada, 1963. 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3,g5; 4. Lc4,g4; 5. 0-0,gxf3; Dxf3,Df6; 7. e5!,Dxe5; 8. d3,Lh6; 9. Pc3,Pe7; 10. Ld2,Pc6; 11. Tael,Dd4+; 12. Khl,Pe5; 13. Txe5!,Dxe5; 14. Tel,Dd6; 15. Pd5,Lg5; 16. Lc3!,0-0; 17. Pxe7+,Lxe7; 18. Txe7!,Dg6; 19. Dxf4,d5; 20. De5,f6; Lxd5+,Kh8; 22. Te8! 1-0.

Quade-gambiet. Brech-Bogilov, Aken, 1938. 1. e4,e5. 2. f4,exf4; 3. Pf3,g5; 4. Pc3,g4; 5. Pe5,Dh4+; 6. g3,fxg3; 7. Dxg4,g2?; 8. Dxh4,gxh1D; 9. Dh5,Le7; 10. Pxf7,Pf6; 11. Pd6+,Kd8; 12. De8+,Txe8; 13. Pf7. 1-0 (stik)mat.

Rosentreter-gambiet. Schöler-Zirlacher. 1. e4,e5; 2. f4,exf4; 3. Pf3,g5; 4. d4,g4; 5. Pe5,Dh4; 6. g3,fxg3; 7. Dxg4,g2+. (beter 7..Dxg4) 8. Dxh4,gxh1D; 9. Pc3,Pc6; 10. Dh5,Pd8; 11. Lg5!,Le7; 12. Lxe7,Pxe7; 13. 0-0-0,Dgl; 14. Pb5,Pg6? 15. Pxc7+,Kf8; 16. Dh6+,Kg8; Pe8. 1-0.

Joop Hummel. Beknopte theorie v/h koningsgambiet 1. e4,e5;2. f4,exf4;3. Pf3,g5.

Gambieten zijn vandaag de dag niet populair. De gambietspeler riskeert dan ook veel. Hij offert materiaal voor initiatief of aanval en wanneer dit onverhoopt niet goed wordt uitgevoerd staat de gambietspeler vrijwel verloren. Gelukkig zijn er genoeg schakers die de schoonheid van het spel laten prevaleren boven het zakelijke, het doorwrochte schaak, de klinische beschouwing van het spel. In dat opzicht komen de romantici dit jaar aan hun trekken want wederom – net als in 1989 – staat het koningsgambiet op het programma. Weliswaar met een extra voorgeschreven zet, maar maakt U zich niet ongerust, want juist daardoor is er vrijwel geen mogelijkheid meer om het rustig te houden. Aan de orde komen:

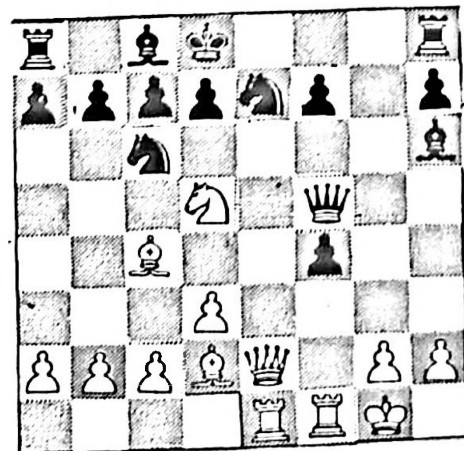
- 4. Lc4,g4 en dan 5. 0-0 (Muzio gambiet) en 5. Pe5,Dh4+ (Herzfeld gambiet).
- 4. d4,g4; 5. Pe5,Dh4+ (Rosentreter gambiet)
- 4. h4,g4; 5. Pe5 (Kieseritzki gambiet)
- 4. h4,g4; 5. Pg5 (Allgaier gambiet)

Het Muzio of Polerio gambiet.

1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5; 4.Lc4,g4; 5.0-0. Schaak voor echte romantici. Een stukoffer voor aanval. 5..gxf3; 6.Dxf3,Df6. Dekt f4 en controleert veld d4. 7.e5! Je moet in zo'n gambiet niet te materialistisch zijn. 7..Dxe5. Van hieruit behandel ik A. 8.d3 en B. 8.Lxf7.

A/. 8.d3,Lh6; 9.Pc3,Pge7; 10.Ld2,Pc6; 11.Tae1,Df5. Deze verdediging van pion f4 is volgens de theorie het beste antwoord. Slecht is 11..Dd4+; 12.Kh1,Pe5; 13.Txe5!,Dxe5; 14.Te1,Dd6; 15.Pd5,Lg5; 16. Lc3! Ook dubieus zijn 11..Dc5+; 12.Kh1,Pd4; 13.Txe7,Kxe7; Pd5+,Kd8; 15. Dh5,Df8; 16.Lxf4,Lxf4; 17.Txf4 of 11..Dc5+; 12.Kh1,0-0; 13.Lxf4,Lg7; 14.Le3,Pd4; 15.Lxf7+,Kh8; 16.De4. 12.Pd5,Kd8; 13.De2!

Diagram.

De uitgangsstelling van het Muzio-gambiet. 13..De6! Het beste, al bekend van de leerboeken uit de 19^e eeuw, zoals de "Bilguer" en "Collijn's lärobok". Andere zetten zijn:
 13..Lg5; 14.Lxf4,Lxf4; 15.Txf4,De6; 16.Df2,Pd5; 17.Ld5 etc.
 13..Lg7; 14.Txf4,De6; 15.Te4,Pe5; 16.Lg5,f6; 17.Pxe7 etc.
 13..Te8; 14.Lxf4,Lxf4; 15.Txf4,Dg5; 16.Txf7 etc.
 13..b5; 14.Pxe7,Dc5+; 15.Tf2,Dxe7; 16.Dh5,Dg5; 17.Dxf7,Dg6;
 (17.bxc4?; 18.Lc3,Tf8; 19.Tfe2) 13..Pxd5; 14.Lxd5,Dxd5;
 15.Lc3!,Dc5+; 16.Kh1,Lg5; 17.Lxh8,Df8; 18.Dh5,h6 =.
 14. Pxe7,Dxe7; 15. Lc3,Tg8; 16. Dh5,Dg5; 17. Tf2,Dxh5;
 18. Lf6+,Pe7; 19.Lxe7+,Ke8; 19.Ld6+,Kd8 remise.

B/. 8. Lxf7+,Kxf7 . Dit is het zogenaamde wilde Muzio gambiet. 9. d4 Nog een stuk er tegenaan met het doel lijnen naar de zwarte koning te openen. Twee antwoorden.

B/1. 9..Dd4; 10. Le3,Df6; 11. Lxf4 met sterke aanval.

B/2. 9. Df5; 10. Lxf4,Pf6; De2 met aanvalsmogelijkheden. (met 2 stukken minder!?-redactie)

Behalve 5. 0-0 kan wit ook voortzetten met 5. Pe5. Na 5..Dh4+; 6. Kf1,Pc6! krijgt men het Herzfeldgambiet. 7. Pxf7,Lc5; 8. De1,g3!; 9. Pxh8,Lf2; 10. Dd1,Pf6; 11. d4,d5; 12. exd5,Lg4; 13. Le2,Pxd4 en volgens Euwe die 5. Pe5 van een vraagteken voorziet staat zwart gewonnen. (Euwe vindt 7..Pc6 het beste in tegenstelling tot Joop Hummel, zie hieronder-red.)

6. Kf1,f3?! is de Cochrane tegenaanval. 7. gxf3. Niet goed is 7. Pxf7,Pf6; 8. Pxh8,Pxe4.

6. Kf1,Ph6 is de Joop Hummel tegenaanval. (De benaming van Euwe is Silberschmidtgambiet – redactie) 7. d4,f3! 8. Pc3,d6; 9. Pd3,fxg2+; 10. Kxg2,Lg7; 11. Pf4,Pc6; 12. Le3,Ld7. Zwart staat iets beter Het lijkt er op dat 6..Ph6 de beste zet is.

Het Rosentreter gambiet.

1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5; 4.d4,g4; 5.Pe5,Dh4+; 6.g3,fxg3; 7.Dxg4,g2+; 8. Dxb4,gxh1D; 9. Pc3,Pc6. (Noodzakelijk want op 9..d6 volgt 10.Pxf7 met sterke aanval b.v. 10..Kxf7; 11.Dh5+Kg7; 12.Kf2!). 10.Dh5,Pxe5; 11.Dxe5+,Pe7; 12.Dxb8,Dxb2. Wit heeft compensatie voor de pion.

Het Kieseritzki gambiet.

1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5; 4.h4,g4; 5.Pe5. Van de 8 antwoorden (zie pag.14, partij Short-Shirov) behandel ik hier de naar mijn mening drie beste, A/ 5..Pf6, B/5..d5 en C/5..d6.

A/. 5..Pf6. Hierop heeft wit 3 antwoorden, A/a 6. Lc4, A/b 6. d4 en A/c Pxd4.

A/a. 6.Lc4,d5; 7.exd5,Ld6; 8.d4,Ph5; 9.0-0,Dxb4; 10.De1,Dxe1; 11. Te1,0-0. =

A/b. 6.d4,d6; 7.Pd3,Pxe4; 8.Lxf4,De7; 9.De2,Lg7; 10.c3 =

A/c. 6.Pxd4,Pxe4; 7.d3,Pg3; 8.Lxf4,Pxb1; 9.De2,De7. (9..Le7?? 10. Pf6+ en mat) 10.Pf6+, Kd8; 11.Lxc7,Kxc7; 12.Pd5+ -. Wit heeft denk ik te weinig compensatie, dus 6.Pxd4 is niet zo goed..

B/. 5..d5. 6.d4. (6.exd5,De7; 7.De2,Pf6; 8.d4,Ph5 =) 6..Pf6; 7.Lxf4,Pxe4; 8.Pd2!,Pxd2; 9.Dxd2,Ld6; 10.0-0-0,Le6; 11.Ld3 =.

C/. 5..d6. 6.Pxd4,Pf6; 7.Pf2,Tg8; 8.d4,Lh6; 9.Pc3,De7; 10.Pd3,Lg4; 11.Le2,Lxe2; 12. Dxe2 =

Het Allgaier gambiet.

1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5; 4.h4,g4 5.Pg5?! Een dubieus stukoffer.5..h6. 6.Pxf7,Kxf7.

A. 7.Lc4+,d5; 8.Lxd5,Ke8; (of ook 8..Kg7; 9.d4, zie B) 9.d4,Pf6; 10.Pc3,Lb4!; 11.Lxf4,Pxd5; 12.exd5,Dxd5; 13.0-0, Lxc3 en zwart is in het voordeel.

B.7.d4,f3; 8.Lc4+,d5; 9.Lxd5+,Kg7 en zwart is ook hier in het voordeel.

Het Hanstein gambiet

1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5; 4.Lc4,Lg7; 5.0-0,d6; 6.d4,h6; 7.c3. (Na 7.Pc3,Le6; 8.Lxe6,fxe6; 9.e5,Pc6 staat zwart iets beter.) 7..Pc6; 8.g3. Wil wit iets bereiken, dan dient de zwarte muur onverwijd geslecht te worden. 8..Lh3; (na 8..g4; 9.Ph4,f3; 10.Pd2,Lf6; 11.Pdf3,gxf3; 12.Dxf3 heeft wit compensatie voor het stuk) 9.gxf4,Dd7 (na 9..Lxf1 schijnt wit compensatie te hebben na 10.Dxf1,gxf4; 11.Lxf4) 10.Tf2. (Te1 is ook mogelijk de koning heeft dan de vluchtroute f2-e3-d3. Voor degenen die er van houden. Overigens is Te1 de meest moderne zet) 10..Pf6. 11.De1,0-0-0; Lb5,The8 -. Zwart staat iets beter.

Zo, dit was het. Ik hoop dat de clubspeler enig inzicht heeft gekregen in de mogelijkheden die deze variant van het koningsgambiet biedt. De studie is uiteraard verre van uitputtend, maar daar was het mij ook niet om te doen. Deze bijdrage in het clubblad is bedoeld voor die clubspelers die geen speciale boeken over het koningsgambiet hebben en geen beschikking hebben over geautomatiseerde systemen. Voor mijzelf was het leuk en leerzaam om eens 1 à 2 dagen per jaar in een opening te kruipen. Succes ermee!

Marsopgaven. Het toernooi van Zürich 1934. (2) Euwe in actie.

Nogmaals het toernooi van Zürich 1934, dat met Nottingham 1936 en AVRO 1938 tot de grote toernooien uit de dertiger jaren behoort. Na Zürich meldden zich echter in snel tempo vier toppers, namelijk Botwinnik, Fine, Reshevski en Keres. Zoals in het vorige nummer is vermeld eindigde Euwe met Flohr op de tweede plaats na Aljechin. Afgezien van Capablanca, die door Aljechin werd ontweken, werden zij beschouwd als diegenen die het meest in aanmerking kwamen voor een match om het wereldkampioenschap tegen Aljechin. Euwe kreeg een jaar later zijn kans, in 1938 ging een match tegen Flohr, die toen al door het bovengenoemde kwartet was overvleugeld, niet door vanwege de oorlogsdreiging.

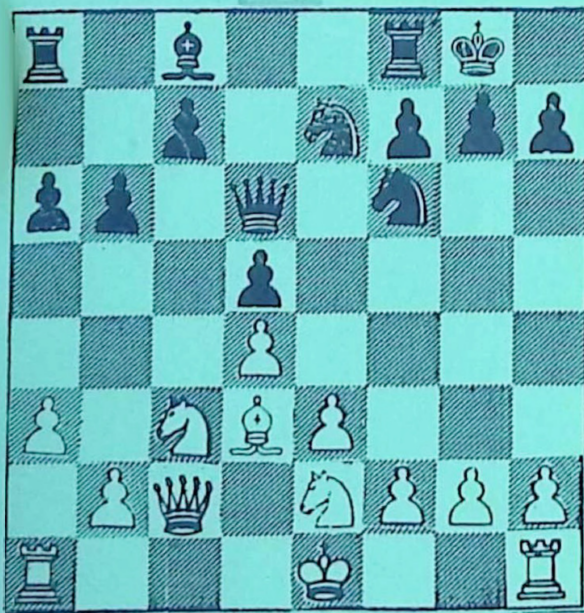
In stelling 1 begint Aljechin met **11..b6** een fout die wit had kunnen afstraffen zoals Botwinnik wel deed met deze zet in het AVRO toernooi 4 jaar later. Zie clubblad van januari. Euwe speelde echter **12. b4?** maar hoe had hij vrij eenvoudig een pion kunnen winnen.

In stelling 2 uit dezelfde partij heeft Aljechin **30..f6** gespeeld die hijzelf van twee vraagtekens voorziet. Dat is overdreven. Euwe zag de weerlegging die moeilijker is dan die op de 12^e zet.

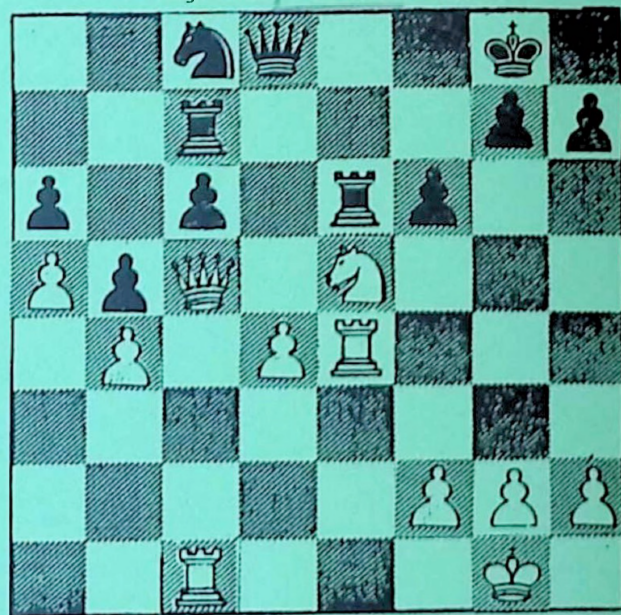
In stelling 3 heeft Euwe te maken met een zwakke broeder, de Italiaan Rosselli del Turco, die **15. Ld2-c3?** had gespeeld. Euwe antwoordde met **15..Lc2?** en zal na het opmaken van de balans zijn geschrokken. Hetzelfde motief had hij veel beter kunnen uitbuiten. Hoe?.

In stelling 4 staat wit nog steeds beter al staan zijn toren en loper buitenspel. In plaats van de situatie met **Lc3-e1-f2** te verbeteren speelde hij **39 f4?** en toen bewees Euwe in de tijdnoodfase het klasseverschil door een betere slagvaardigheid te tonen.

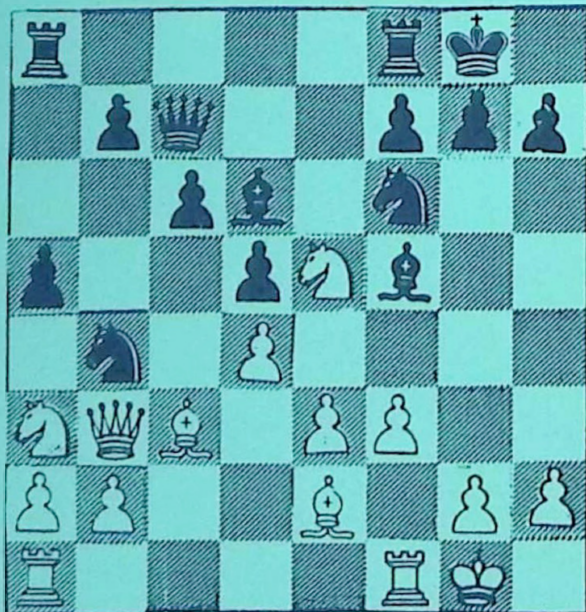
1. Aljechin – Euwe. Na **11..b7-b6**

2. Aljechin – Euwe. Na **30..f7-f6**

3. Rosselli – Euwe. Na **15. Ld2-c3**

4. Rosselli – Euwe. Na **39. f3-f4**

